

◎ 言語學 · 3

那把刀把那把刀把刀 那把刀把刀那把刀那把刀 那把刀把刀那把刀那把刀

Հայ օրացրած տեսան ու ար կը բաւականանի իրան և առաքիթիթ. Տիգրին Սուրեն Ազարունու կողմէն է առաջարկված՝ ունի տարբեկան գիշեր 125 դաշտեան առ խոնա Վահագանա Ա. Մըրտէ Վահագանանին գրաւունք է ի կազմութ. Վահագանանին լաւագ է Ալեքսանդրա. Տարբա Ենարք Վահագանան է Տիգրին Վահագանա Ա. Չափառ Վահագանանին ընտիրութեա:

卷之三

Digitized by srujanika

Քրիստով քաղաքին Վեհաչայց բաղ-
կա (հաղիու պունտը) ըստած աեզս , ուր ժա-
մանիկ հետ թշնթաշնութեան համար գոր-
ծառնութեան կը շինուի , ոսյն դորձաբանի բանուու-
թեան յշն վարդիտ մը այն կազմի բրոբէն քար-
տիկաւու , գմրաղզաբար յանկարծ վէմ (զայս)
ո յարաւելով խեղճն զա կիյնայ , որ իսկայն կը-
հանի :

Հանեցարքի 1 ոյտ ընկերութեան Արքասի շահառով հասու քաղաքս Ա քեմուշու ը Ռի վեց ք փոշոյն Երանականակապօքէն գարով , և միւս ո Վրութի շոգենառով մեխեցաւ քաղաքէն նորի Երաւանյէմ գնազու համար , որ նոյն բացի կառավարութեան պաշտօնը գարելու :

Եղագօնիքայէն (որ Փօրթուքակի մնցրաքաղաքն
է) հպատակը 16 թիւով կըզրէն, թէ Շաբաթ-
իսկ Ապամեռոյ արտաքոյ կանչի գեսապն 1 սեմ.
ուստի Եղագօնիքայէն նոյն քաղաքը հասէր է ու քանի
ուժին ու այն տեղ մնալու միտք ունի, ուստից
Կառանդնուազօնին մերագառնալու է եղէր :

Ա սեմիշուք զեսպանը՝ Փօրթուքայի Անծափառ
Աւադուհին ներկայանալով շատ մորգապերու-
թեամբ և արդանօր մնացածուեր է :

— Յաւայն օրտդիրը՝ Ոռեկին կիրճին վրաց շենուելու երկաբէ ձանապարհին վրայոր ու և ակ-
հըքնին՝ Նդիսպոտսի ժախարքային զրած նամակը
կը քառարուի, և կըսէ թէ՝ Պուտիսն՝ Վւստրիան
Շրուտին՝ Ընդդին և Եմերիկայն մեծ զիտո-
ւարութիւններ ունին այս ճամփուռ վրայն՝ որ այս
ժամանակին համար չափ հարկաւոր է, և Նդիս-
տուսն ալ շատ օգտամներ կրնայ քրագիւ անկից :
Վայ մեծ բանը՝ թէ որ դարձեթ զրաւելու ըլլաց,
պատմութեանց մեջ Շարձրապատմւ լիէ հեմման
Վի վաշոցին համբաւը՝ ալ աւելի կրմեծնայ կըսէ
նոյնը :

Անդովիաց տէրութիւնը Վայրիկայի ցածր-

Քեն վրայ Պատրիկ ըսուած թագաւորութիւնը
ամբողջ ձեռքն անցուց : անդպիսացւոց զրօշակը
տնկուեցաւ . յսլիսի Եին Պէտօվֆիելլ անզլ . որ
անդպիսացւոց գաբծակիտիերը հռն կընաւուին . թըն-
դանօվմնիերը նետուեցան , և հասարակութիւնը
Հայուն տրբայ պատաց :

Այս տեղիս մեանող թագաւորը կարդազրեց
էք որ ննիր մասնելիքն ետքը մինչև իր տղան շա-
փահան ըլլայ՝ և ինքնազուրուխ թագաւորութիւնն
ընելու կարողանուց նէ՛ Պ. Ա ազքէրը ինամակա-
ւութիւն ընէ թագաւորութիւնն, որ աօնաւորաւ-
նելուն գլխաւոր գատաւորն էք և դազը ականին
այ առենաւափոր :

Ուագտաւորութեանս երկրին հիմքին հիւսիսային կողմին
կառավարութիւնը՝ յանձնեց Ք.Ազգի Ամրաւոյն. •
որ բնիկ այն երկրին էր. Աջին երկիրները՝ Աւստ
րալին պիտին, որ Անդզիսայի Լքոս կամ Ակովախո
գաւառեն էր, և Տարաւային կողմը՝ Շեքսբ

թեմը, առող մօքին և հանձնորդ ընդունակ ըլլալ -
ուն առնելին վաս մը չեն տար . միայն կրթութիւն
և կրթող պետք է . քանակոն մօքդ մը՝ ով կը լուս
նէ ըլլոց . կրթողի ձեւոք անցիր նէ կրկրութիւն . մօք
առջորութիւնն է որ Ծուբը բիւրելէ (պիւրու) շնուռած
ամսնի մէջ կը լմջնեմք ու անսնկ կը խմնէք . Նոյն
ձևով հրու շնուռած կամ քարե փորուած ամսնի մը
մէջ ալ ըստ բնունեմք և խմելք նէ բնապէս կը լլոյ
որ տար մէջն ալ զարք կը լեցուի և կը խմնեի հդիք' առ
սիկոյ հրացք է ըստեղի զարմանալ չուկեր . բայց եթէ
անհնենք որ Նոյն իոկ բիւրեցէ տմանը թերոն շու-
նենալով' կոմ տակը ճակ ըլլալով' մը ըստ բան
նէ ահա այս է որ մօքդու հնապառութիւնուաս

ժե, հրացը կըսեպո՞ի. Ա' արդ է՝ բայց ականջ չունի.
զիտութիւն կըսորուի առանց ըսկելու. մարդ է բայց
ժեզս չունի. գիտաւթիւն կըսորու եցանե առանց խօ-
սկելու. ահա ճշմարտապէս հրացը կըմութեան. ա-
ռանէ հրացը մը՝ որ մնա աղէկութիւնը ունի. և այս
աղէկութեանն իրաւասոցի մէջ հայրով և պատմա-
ով կ' իրե Արդու քահանայինը ըլլալով՝ մարդ-
կային աղջի՛ ըսքերարաց կարդը մտնելու իրաւածք
ունին. առանց ո՞ւ ուստի այս մէջ շնորհ

Համացան : Խաղոց ող ըլլուրի միտ տաղ դեմք ,
Հառլ Միշել արլ է կյե՛ Քրանտոյոյ . Անն է օւաշ
գրաւախն Ա հրասլ անուն Տայրացազաքը ծնա . 1712
մայիս . Նյուեմիների 25 . Տայրը թագաւորական ճար-
ուարապես ըլլուրի՝ ասօր կը թօնքեան և կարդալ
ուռունուն բանեն Հռա տառաւ . և Շառլ Միշել 17

Անդշխացոյ կտուավարութիւնը՝ Շմերիկայի ցանձանին այս մասը շատ պատուական կը բռնէ . և միաւու ոգը շատ առողջ է և երկիրը բարեքեր . և այս տեղին նաև ահանգիստներու պէս լայնարձակ նաւահանգիստ ուրիշ . տեղ չկայ՝ բոլոր աշխարհի մէջ : Զելլեն Հայուն ըստած նաւահանգստն մէջ հազար համար պատերազմնիան խոշոր նաև կրիստի փրայ կացնիլ :

Անդրիգոյի երկրին մէջ տան և ինն հատ խոշը գետեր կան . որոնց շատին փրայ նաև արևաթիւն կը նայ ըլլալ՝ մինչև ծովին հարիք մզնի մէր Ան Ժ. ար Անդրատիւա ըստած՝ (որ բանամա կը մին փրայ է, և խօսք ալ կայ որ հարաւային առերթիւնն հետապնդնեն դասելու . և երկու կողմին ծովը իրարու հետ միացնելու համար բացուելու և եղուց պատճառ այս տեղաց բացուի), Անդրիգոյի Տէրութեան սահմանին մէջ կիյնայ . Հնդկաստան երթալու նաւերուն ուղարկ . և մրրիկի տանի ապահով առդ և ընդարձակ նաւահաղիստների իրաւոյ :

Եւթէ որ Շմերիկայի միացեալ նահանգներուն ու Ընդդիայի Տէրութեանը մէջ ծեծ բացուելու ըլլայ նէ՝ այս տեղու անգղիսյի ձեռք ըլլալով՝ ամրիկացները եւելու նեղ կիյնան : Պ. Պէլ . որ տեղոյս գլխաւոր կառավարին է, կարգադրութիւն մը ըլլարաւ այս ծովներներէն կրիայ (մոսպազի) որսալու փրայ . որ ողիսի պարտաւորէր 1844 օդուտուի ՅԱՀ սկսելով : Բամանոյի կիրակն վերցիշեալ նեղուցը բացուի նէ՝ այս երկրը իր բարգը շատ կացնելու :

Դամիգի կղզին բնակիչները տակաւին հանգարան լին . գաղղիացիներու հետ կը պատահար ըլլալն : Յունիսի Իին Ա պարտեզօէն զրուած նամակները՝ առպիք 18ին Դամիգի եղած կրիւր տանի կը պատմածն է :

Դամիգի գաղղիացիներուն տիրած քաղաքէն 12 մզն հեռաւ ժողուելով այն աեղ զինեալ պատմէ (իժապիա) շներ էին եօմն կտոր թըլն-

գանօթով . և տեղոյն բնակիչներուն երկերի կը որիները ասոնց պատապանութեան կեցած էին . ասոնք այս տեղու ամրագին տեղու ըլլալով՝ մարդ չը կրնար զէմ՝ դնել . և մարտիոցները առնուեցաւ . դաղղիացիները ներս մտան . ուր գտան 170 Դամիգի և երկու անգղիսյի մեռուծ . որ ասոնք ալ Դամիգիներուն հետ գաղցիացիներուն դէմ՝ կը պատերազմին եղիր : Դամիգիները պահ կատարեալ յաղթութենէն ետքը զրուեցան . և փախը պատերազմին սկրեց . դաղղիացիներէն 52 հոդի ինկան սաստիկ վերաւորուած, և 23 հոդի շափ մեռան . երկու հոդի ալ նաւու պաշտօնասարներէն մտան . մէկը ու օլուար անուն , թիւն զարնուեցաւ . կապարով, և միւսը՝ Տարի անուն , երեք տեղէն զարնուած, բարձրին (խալային) ուկորը կոտրեցաւ . մէկ մը թիւն և մէկ մը ալ կուրծ . մէկ մը թիւն և մէկ մը ալ կուրծքէն զարնուեցաւ, և անոնի մէռկը ալ կուրծքէն կուրծքէն զարնուեցաւ, և անոնի մեռաւ :

Դաղղիացի ամփ քաղաքը՝ ալնկոծութեան ամեն նաւը ընկցմերկ ծովն ինկած մարդիկ ապատեր շնուռուած նաւակի մը փորձ ըրին, որ շուրին տակը ընկղմիր, և յասկապէս տառ շինութեան ծախքը ժամար ընկերութիւն մը հաստատուած Ոօֆի Անկէնուր Ժ. Եօվան անուն և (Ք. Կ. Անդրիք բարու նաւակի երկալթ թիւթեղներէն (սանէ) շնուռած է . և մէջը տեղ կայ որ օդ կուպահէ . և ասով է որ խոշոր ալքիները տակն ի վրան դարձուցած տանն ալ ինքնիրէն կը ընկառիւր . և աւելի ապահովութեան համար՝ այս ոդ պահուած տեղու երկերի բաժնուած է, անոնի որ

բարեկան էր՝ երկու եկեղեցուկան ըլլալու ճամբան մտաւ, իրին յօժարութեանը պահանջման մէջ կար, և անոր փրայօք մէկ դրութիւն մը շնուռած կրնան եղիր բան սորուիլ . և պարան իրն բաւական եղու . այն կողմէն ալ բաղդաւոր դուռը գտնուեցաւ . որ երկու բոյր գտաւ . երկուքին ալ ու ականջը կը լսէ և ու կրնան խօսիլ . որով կրթութենէ և ուսմանքը բոլորովին զրկուած էին, միաքը դրաւ որ ասոնք ընկերութեան սրտակար անձիք ընէն, և աշխատութիւններուն պտուցը տեսնելով քաջալերեցաւ, այն ատենէն սկսաւ առանկներուն կրթութեանը համար առանձին օրինաւոր գպրաւուն մը բանալ :

Դասնկ պահասաւոր մարգիկ կրթելը՝ բոլորովին առանց օրինակի շէր : 1570 թուն՝ Ապահիայի (Նա ըսուած վանցէն մէկ իւնեդիկան կրծնաւոր մը՝ Դամահիայի Ք. Օննետապիին սանը երեք անձնոցը վրայ փորձած էր . որոնց երկուքը այս աղնուականին եղայուներն էին, և մէկը քրոն էր, և երեքն ալ ծնած տաննէն ի վեր խուլ և համր էին . ատոնց սոր վարուց կարգալ, գրել, թուարանութիւն, գրիսաւնեական վարապետութիւն, հին և առար ընդուներ, պատերինութիւն, Ֆիլիքա, մեագիտութիւն, առազարշանութիւն, և մինչեն կենցաղագրատութիւն անգամ . վերդիշեալ ներկըլային բոնած եղանակը առ գործածածն էր, բայց ալ Լ. Լ. Արքէն՝ ներկըլ բայց ալ տանի . Առուաց երկրորդ Ապահիայի (Անգու ալ ըսելը՝ ասոր ընծոյ նորկեց իր իւսանայ և գեղագիտներն մէռ էր, բայց քահանայ պատասխան մէս այս գրամը չմը առներ, գրէ նագուէիրին, որ կուզէ ուն իրին ընդարձակ կայսերութեանը անմաններուն մէռ իրու և համր ճանած մարդ քու

թէ որ դիպուածով անոնց մէկին կամ երկուք մէջն օդը պարպուի նէ՝ տոկաւին նաւակը շնուրու պէտի կելու պէտի եղածին շափ օգ մնոյ մէջը : և առ պէտութեամի շնուռուած կափարիներ (խափաներ) կամ, որ օդոյն համարնուի շնչան առնեակ կրգիւրացունեն, և նաւակը ջուրով լիցակութ ըլլայ նէ՝ ջուրը շատ դիւրաւ կրստարպիւի : Հ. նող վարդեսը ինչ իսուացեր էր նէ՝ շնուռա բանին վրայ լիման տեսմառեցաւ :

Պ. Վահիւրին շնուռուած նաւակը քնինելու համար յասկապէս վերակայտութիւն ընելու ընկառ մարդիկ հաստատուցին որ ծովը օրբան իւսութիւն ընելու շնուռի մէջ այս նաւուիրու նանուգարնութիւն մէջ առաջ ամեն նաւերու հետ գանուուի վասնգաւոր ժամանակի համար . քանի մէջն մարդիկ ապահով կը նաև աղասառիլ :

Կոստանդնուպոլամի ամսոյս 15ին կը դրեն, թանոյա եին սաստիկ փոթութիւն մը բառաւ աղեկութեան եղիր է կոստանդնուպոլուց նշուցին մէջ, և քանի մը նաւակի ընկպմեր է, որ առն մէջէն Յ մարդ և մէկ աղջիկ խուզուեր է :

Լ. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Դ. Վահիւրի կը պահանէ ըսուած տեղ ու նած, և եաքը Դաղղի փրաիլ մայրաբուրունակութիւն հաստատուած Ոօֆի Անկէնուր Ժ. Եօվան անուն և (Ք. Կ. Վինի մը 37 տարուն, Լ. Հ. Ա. Մ. Պ. թաղին մէջ թուզմով գուշակութիւններ ընկը (Փալ նայենով) բաւական անուն վասրբիս է, մէջ համրաւ անի :

(Օդուտուի մէջ, Պ. Կ. Ա. թանէ աղջիկ մը նարուած անուն, որ մէկ տան մը մէջ սպասաւ որութիւննէր, 67 քանու (որ սամանցուց 284 չ. գահեկան կը)

խեցովը և մուածութեամբը հարեց . իրու առ ըսուած վարպետութիւն մը հարածի պահուած ատենէն կը դիւր տարեկան եկամուտ ունէր . այս կրթութեան համար շնուռ տուր դուք մէտի անցուած ատենէն կը դիւր տարեկան եկամուտ ունէր . այս աղջիկ եղայ որ առ ապահուած ընկերութեան սրտակար անձիք ընէն, և աշխատութիւններուն պտուցը տեսնելով քաջալերեցաւ, այն ատենէն սկսաւ առանկներուն կրթութեանը համար առանձին օրինաւոր գպրաւուն մը բանալ :

Տ. Ա. կը պահասաւոր մարգիկ կրթելը՝ ըսուած տեղ ու նած, և եաքը Դաղղի փրաիլ մայրաբուրունակութիւն հաստատուած Ոօֆի Անկէնուր Ժ. Եօվան անուն և (Ք. Կ. Վ. Վինի մը 37 տարուն, Լ. Հ. Ա. Մ. Պ. թաղին մէջ թուզմով գուշակութիւններ ընկը (Փալ նայենով) բաւական անուն վասրբիս է, մէջ համրաւ անի :

Հ. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Ե. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Գ. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Դ. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Ե. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Ֆ. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Ա. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Բ. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կեսին Վ. լուստ համար ըսուած թաղը հրիպարին մը պատահցերով, 50 տունի շափ, և այդ քան ալ նանութ մասին գործը պատահուած է :

Վ. ունոյս 8ին ալ, ցերեկը ժամը եօթն ու կե

այս կողմէ գնաց . յուսարք որ՝ ասիկայ
իշխանութեական գիտութեամբը կրնաց գտնել ստա-
ման ար բարեպահ :

Անը թուղթ քաշել սկսելու. համար կանխիք մէկ
տառապատճեց. քաշեց թօնվթէլ և բառ որ՝ գուն մէ-
ստ երազ տեսեց ես ու ստակդդ պիտի կողքուի.
Այս նորը գողցեր են. այս ատենը աղջիկը մի ըստ
անոր պատմեց. թէ ինչպէս եղեր և որ՝ ստակը
ըստեց է. Ճեփուուա կինը լիովիզ քաշել շարու-
թէլ քանի որ թուղթ ալ քաշելն ետքը ըստ
համակի գողցողը մէկ մէջ մի սկսեկ կնիք մըն է, որ
աշխատած տուել շատ կը մնայ կերպոց, և նորեն
միայ պար գայ, ինձի Յ Ք Ռ Ա Կ ալ տուր ըստ, որ ժա-
մանը տամ, և Խամ Մը վարել տամ ժամը, և խոս-
քառ որ այս ընկերն ինն օր նարը ստակդ գողցող
անը քնի կրցուցունեմ. արա կնիքան ուղածին շափ
ակ աղջկան լը քայ չի զանուելով՝ գնաց. և քանի
ուն եռքը ուղած ստակը բերա. Ճեփուուա մա-
ստիքի մը վրայ աշոթիք մը զրեց, տուռ տղջկանը որ
աները այն ալօնելը ընէ.

թայ կենը՝ աղօկան պարզմութեանը և իր բառ-
աշխատահելուն նայելով իմացաւո՞ւ սահե քաշե-
ռաջ և գոլցուած տուակը ամրողը ուրդ բերել
և առ շներով 12 չ-ն-ւ ալ ուզեց . պարզամիտ աղ-
օկանը ալ տռաւ . բայց օգոստոսի 15ին իրիկունք
պայտը կնկան՝ իրեն ապացրած աղօմիքը շնելով և
անց տեսնելով՝ սկսաւ կասկածի երթալ . ըլլ-
ին խաբեութիւն ե լան ըլլոյ կնկան բանը . և
ոչ թէն բռնուած ըլլոյ . ուստի իր տիրոջ պատ-
իժարդին հետ ունեցած բաներնին . տիրոջը
ուրդ ելաւ հետո լեռփուռա կնոյ տունը զնոց .
Արթիկն տռած 15 չ-ն-ւ ուզեց . կինը՝ պա-
րագա մարդու համար շաշխատիր շնելով

19. առենց կառավարութեանը դանդաւո ըստին
կենանը համար, որ բանուեցաւ, առեա-
նուեցաւ, խաբեական համով որդիին ստակը
համար, վճիռ եղաւ որ 15 ֆակտ տուզանք
անք) առյ. և գառաստանին ծակիքն ալ վշարէ :

ու առուեցանեմ ու ես դարձեմ,
անոր զգեած ընծայն առնելով՝ անոր երկիր-
թագուած մարդոցը պատմել ըստ շեմ կրնար

1. ու մարդու որ ից աշակերտաց չէ թե միայն բա-
խոր, այլ հօրմէ այ առաջ եր . և բոլոր քաղա-
քական իր առաքինութիւններովը սիրելի եր .
23 զեկուեմքերի 23 օքք մեռաւ եօթանասուն և
առուան և քսան և ուն օքռաւն . և զինքը

ուղարք ամի ։ որոնց երեկիներն եւ այս երեքս կը պահպան և համբերուն կրթութեանը վրայ երկար տառ հաստատուած առողջ եղանակի ։ Ալարգա-
ռու նշաններու Ֆամբրու Խոսկիրուն և Համբերուն
ու որդին անելու կերպ ։ Իսուլ և Համբ մարդոց
այս ամ գործածուած նշաններուն բառարանը ։
Այս իւր վերջին գործն է ։ որ մահը վրայ գա-
հու մեջ չէ կրցաւ լըլնցունել ։ Լ Ապէ Աիդառը
ու Արտազ ։ և Հիւսի ալ ասոր վրայ պիտի խօսինք ։

112 Г.Димитровъ. 'Рѣчиъ и писанія' П.Ильинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
113 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
114 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
115 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
116 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
117 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
118 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
119 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ
120 'Исторіи' А.С.Пушкинъ. 'Исторіи' А.С.Пушкинъ

ԿՈՍՏԱԳԻՐԻ ՊՈՒՅԻ

Ling & Lee 14

Ապրձրտագոյն Դիբան գործակալները՝ Տէրութեան բոլոր երկիրները բարեյաջող վեճակի մէջ մոցունեղու համար՝ մեծ ջանքով շարունակ կըսպարապին, Օդուաափուու նորնակապին բարե համութեանը հետեւով : Ա ասն զի լրեաատիստ, Կոյս սեր բարեկամեցողութիւնը այն է որ՝ իւր հոփանաւորութեան տակը ելող ամեն աղջ՝ միշտ ապահովըթեան և անդրդրութեան մէջ ըլլան :

— Ենցեալ կիրակի, Ամեծափառ Կոյօքը Ա ը-

սեմափողը Դիզա փաշային և կայսերական պարա-
պի քառորդը՝ պաշտօնատարներուն ընկերութեամբ
Շաբաթովցին Դուռը գնաց, որ ականատես ը-
լայ պաշտօնատարներուն ինչ կերպով ջանք ը-
նենին և անոնց զբաղած էործերը վերահստո-
ւայ, և այն ինչ Կորբին Կայսերական Ուժու-
թիւնը պարագին դընէն ներու մասւիսկոյն Շաբա-

բարդապահ Փոխարքային բոլոր երկեցի զործակալ՝
ներավ առնդրախոտէն վար իջնալով՝ Խոնարհարար
զիմասորեցին և փառաւոր ոպաւով վերի յարկը
տարին, ուր քանի մը վայրիկեան հանգստանա-
լն եսար՝ մեծ սրահը մոռաւ, որ այս տեղ բարձր
առեանին անզումները և մեծամեծ Խախորացին-
որ ժօղովեալ էին. Ո՞ւծափառ. Խայօրը հրանե-
ցաւ անոնց որ իրենց գործը չարունակեն իւր
Ապյակըրական Ո՞ւծութեան առջելը. որեւ բաւա-
կոն ժամանակ վեհանձնարար ունին գնելէն եռե-
րարեհաճեցու մեջնելու. շեղ ի իւր Ապյօներա-
կան առաջնորդութեան առջելը.

— «Քաղաքական պահապան՝ զօրաց կարդա-
դրութեան փրայօք» (որ քանի մը անգամ ծանու-
թիւք և այս էնտուէց (Շահնշահյա միջոցով) մեծ գու-
թով հոգացողութիւն կը լոյ, և ըստ արժա-
ւոյն յառաջ կը ըմբայ, և ահա այս օրերս յատ-
կապէն քաղաքական զօրաց համար ատեան ող
հաստատեաւ մայրաքաղաքին մէջ, որ վեց ուն-
դամով կրօպէկանայ, որոնց մէկը նախորդ ահ ահ-

Պօրտահի արք եափսկուպուը միտքը զնելով՝ որ իր
Աթակին մէջ՝ բուշերու և համբերու ուսումնարան մէ-
անայ, այս տեղի հազը յանձնելու համար ԱՌ Առէ-
կադարձ ընտրեց, այս ալ՝ որ ԱՌ Արքէն անոր ճամ-
ան սորուելու համար Գարդիզ գնաց-սորուելին եւզը-
տ դաբձաւ. և 1786 թուին ինչեալ ուսումնարանին
ոգաբորձու և մեծ վարժապետ եղաւ. և քիչ տառ-
ի մէջ առոր ալ համբաւը՝ իր վարպետին համ-
ապնդ հասաստեցաւ. և երբ որ 1789ին ուը ԱՌ Արքէն
եղաւ մէջ ամոր յաջորդ ըլլալու միայն տամիկայ ար-

Էրբոր ոյս պաշտօնիս հասա՛ սորուեցնելու
երակ աղեկ կատարելութեան հասցոց և իր բոլոր
ենաց առենց՝ աշակերտները միշտ իրեն շնորհակալ
ին . և ուրիշ երեխներ ալ՝ որ տեղ որ խռովերուն
համբերու գարատուն բանաւ ուղեթին , ասոր ըշու-
ած ճամբան իրենց կանոնքուեցին : Առանձայի Տե-
ռթիւնն ալ՝ ասոր օքը այս գարատուներս իր հա-
ռաւառութեան տակ առաւ :

1792 թուին, քահանայները՝ կամ աշխարհական
ան կամ մոցունելով ցիցին նե՛ հասրակաց ա-
նենի վճռովը՝ Անգու ալ բանոց դրուեցաւ և սեպ-
եմբերի Երկուքին ասիկայ ալ մոցունելու արած
տենեմին՝ Ենթա անուն ժողովրդ մը պառաց ու ա-

զամ որոշուելով և մէկն ալ՝ քարտուղար, ան-
գանձնելու և եղելը՝ մասնաւորապէս քաղաքական
սահմանութեան բարեկարգութեանը վրայ սրա-
րապելու են. որոնց մեկը Խօսպհանէն (որ ամե-
նէն մեծ պիւանը այն տեղ, ըստալ է) միաւ
Պարսիկան և Երբորդը պէտքում զատ զատ դի-
ւաններ հաստատելով :

Առօպհանեկի դիւնչին նախագահութիւնը Ո ըստ
սեմինվայր Ա. Համբաւ Վիք փաշոցին յանձնուե-
լով, միւս զիւաներն ալ սկսէց կալուայ սպահ
ըլլաց :

— Ենցեալ շաբաթ գիշեր ցոււայի դիմուած
մը պատուհեցաւ Ապահովուցի ծովուն մէջ , անզ-
շիսկան վաճառականի նաւ մը՝ առաջինին վա-
ճառականի նաւի մը յանձնարձ կըղալնուի , եաբի-
նը շատ զէշ խորտակուեցով ծովուն առաջ կիշնայի
բայց բարերազգաբար մէջ նաւապետը և ամեն
նաւաստիները կազմատուին ու անդզիական նաւը
Արքէ :

CUPIDUS IN PERSIA

卷之三

Անդամացոց Առա օրակիրք՝ սեպտեմբեր 24-ին կը
գրէ : Այսուհետեւ (Եւատինկ) քաղաքը և շրջակայ տե-
ղերը հասարակութեան մեջ զփան և անհանգուստու-
թիւն տան է, քանի մի ժամանուր խենթուկ մարդիկ
եւեր ժարգարեացեր են որ՝ այս տարի աշխարհքու զի-
տի վերջանայ. և բանը մինչև այս աստիճանը հասեր
է որ՝ շատ քարոշիւներ հարկ սեղեր են ժաղավարեան
քարոզյուր՝ որ անանձ սուս մարդարեներուն խարե-
րաց խօսքերն էլ բանուն :

Առանկ գոյակութիւն մըն ալ անցած տարուած
(1813ին) համար՝ եղաւ Յ. Անդրիսյան, և այս առենց առա-
մասուին հաւատաելու իրէնն իւս պետք է սահմանափակու-

սիկայ մի մուցունեք . խուլքրուն և համբերուն վար-
ժապեսուն է՝ . շուտ մը բաղմանինը վայ հասա-
րած երախտիքները վկայելով և շորհակալ ըլլարով
եա դարձունել տուին , և սեպտեմբերի չորսին՝ հա-
սարակաց կրթութեան ատեանին յատով վճռովը ա-
զատուելով՝ իրաշակերտներուն դիկուեցաւորոնք մէկ
յատով աշխարհագիր մը տուիր էին հասարակաց առ-
եանին . 1793ին և 1794ին ու իր պաշտօնին վրայ
հաց : 1796ին՝ Լուսական ըսուած առաջին ան-
դամ գրեցին . և առաջին և առաջին և առաջին
ըսուած պատրոյն հօգուարձութիւնը տար
յանձնեցին . ասոր համար հաւատոյ թշնամիները
սորեւ իրեն դիմ եղան . և Ալշահ (տիկերթօան)
ըսուած կառավարութիւնը՝ ըստիր գրադեբը պատ-
ուել վճռած ատենը՝ ասոր անունն ալ պատրուելու
մարդոց կարգը գրուեցաւ . և պահուելու հարկ ըս-
տալով՝ պահուած նոց մինչև Ալշահ առենքին
թրցուած ատենը , և այս ժամանեակը երեսն ելաւ , և
որ դպրուած հոգարաձութիւնը նորին ձեռք առա-
ր մինչև իր մահուան ատենը ձեռք չի դրեց . և մ-
աս 1822 թուին . մայիսի 10ին . 93 տարաւան . գ-
մանաւան և 20 օրուան :

ամսուած և 20 օրուան :
Այս կրօնաւորս առաջ կատարվել , և եւզը պահել է իրավունք անդամ գրուած էր . և շատ զիբուր հանու է . մասնաւորապէս իւր արուեստին ըստ , երեկոնքն եւ . “ Հրահանգ մանկանց յաղաց ըթուեթեան խլից և համերց ” . և “ վաղացս ընդհանուր

ին Յեղաք հաներ էին՝ ասոր անոր չնորհելով, և ի-
բեց գերեվմանները եւեր՝ Վասրդիկման փողոցն զի-
բեց կանչերուն կոպատիկն, քայլ երա տեսան որ՝ զի-
բեց կանչող, չկայ. և աշխարհքեւ ալ՝ իրենց կամա-
վը կտրուած և հրաժարուած գտնուեցան, շատերը
իրենք զիրենք մեղաննելով՝ գոնե իրենց անձին զեռյ
աշխարհքին վերջանալը ստուգեցին. բայց քարողիւ-
ներէն մեկն ալ՝ ու ձևոք ունեցած ստացուածքը ծա-
խեց, և ոչ խօսքը սուս ելած առևնոց մերդութիւնը մեռ-
ցուց. այս երկու գործը՝ իրենց խօսքը մարի ընողնե-
քոն Ֆեղին :

Այս աշխարհում անտեսութիւն մըն է որ՝ Վարիստոսիկան եկեղեցւոյ հաւատքին զատուելուն անօննը լուսաւորէ գնուոց մարդկի՝ տառեկ մէծ և երկեխ բաներու վոայ՝ քանի մը մասնաւոր մարդոց խօսքին հաւատաշով, և անոնց կանչելի մարդարէ ութեան և Հյուշի անու յայտնութեան ճակատութեան բանվրդը գտանցը ըսկելին լմանի կը լլելով՝ կը շփոթին և մեծաթեծ զտանդեմքու մէջ կիյան։ Վանիները որպէսու եկեղեցւոյ հաւատալը զիւրահաւատութիւն և անմառնիւն կարծելով՝ անկէց կրդատուին։ Վատու սէն աշխ կը լլեմքը որ ասանկ անշիտ զիւրահաւատութիւն մէջ ինձան։ և խարուելին իրենց փորձով անեն ու խայտառին։

卷之三

Ու Պետրոսյանը էն 12 հօկտոնմիկերին կը դրեն թէ
կայն առ Աբովյան օրոպրոց 81 երրորդ թիվը
ու Երեկ Հրամատքակիցաւ ։ Քիմիոգուստին՝ սկզբան
քեր 25 թիվով Հրամացած խուսափ օրինակը կը դին։
Տր 1844 յուլիս 3ին Պատշաճ մէջ՝ Շուստոյ և Պարս-
կաստանի տէրութեանց մէջը եղած Առուբքանչոյի
գոշնադրութեան՝ 14 երրորդ յօդուանին բացատրու-
թեան համեմատ եղած հետադայ կարդադրութիւն-
նը ը Հրամատքակիցաւ ։

"Հօդուած առաջին . Վայսինուկ երկու Տերութեաց հարատակները չեն կրնալու և՛ առանց օրինա-

ւար բառաշունը մեկ երկրեն մեկով երկրը անցնի՞ւ :
“Հջոգուած երկրը կ, Այսիւ Տէրութեանց՝ մեկուն
հպատակ եղալ ը եթէ տասնց բառաշունը մեկ երկրեն
մեկալ երկիրը երթալու ը լյաց, բռնուելու են և յանձ-
նելու են անոնք՝ օահմանին ամենիւն մօտ կառավարու-
թեան ձեռքը կամ իրենց ազգի գեւսպանին կամ Ծիր-
պատուին ձեռքը իրենց քայլը եղած զցեստներով և
զէնքերովը եւյին :

“Յօգուած երրորդ . Երկու Տերութեանց հպո-
տակները հսկընիքնէն ելլելու հրամանին համար՝
իրնց կառավարութեան հսկյուած մը զինլու ըլ-
լաննե . պէտք է որ օտարականի մը միջնորդութեամբ
ըլլայ .

"Հօգուսած շորրորդ . Խնկ որ Երկու Ցեղութեանց
Գլխաւորները իրենց մէջ եղած քարեհամութեան
աշխածութեան համար . մէկովեհէ Ամեսապարհի հրա-

Քերականութեան"։ Ասոր աշուկերաններէն նօքին ա-
նուն մէզը կան որ՝ ալ լ. վ. իբէ խուզեն ու համերը
կրօնի և բարյականի մլ. վարժեցւեղանակը գտնա-
լիբառ՝ կատարելագործեց, և իրեն թելացի դիւնե-
պով ո դիւնին պան մը ոռաւ։

մանագիրներ խնդրելուն, քանի մը ընտառնեաց Հայ-
մար. չի մերժելու Ենթէ որ որինաց արդեհն մը չը լ-
լայ մէջերնին :

Ա տարագրեաց
Եւ Ա Կահմ : Հաճի Ա իրզայ Վ. Ղ. Յ.

但說到那想見他，我這輩都極少

Դաշտից Հօսեն գաւառը Վայոմաք քաղաքէն 12
մեծութեան հետո մէկ պղտիկ զիհակի մը մէջ կրօնական
նոր ընկնդրութիւն մը երեւցաւ . որ բրօնէս սթանենք .
ուսն Շներեալ ըստած ազանդեն եղած է . ասոնք Երիկ
մարդ՝ հենէ մարդ՝ ուղարք՝ մէկ քառասուն հոգիի մը չսփ
կան . գրեթէ ամենն ալ աղքատ՝ և աւորքէքով՝ ըս-
տազ մարդիկ . չարտմը Երիկ անդամ իրենց դիմու-
թին տունը կը ժողովրին որ մէկ Երիտասարդ ուղա-
րքի մարդ . ըն է , արօնեասիւ մշակ . բայց կրօնական
պրատառը եւանդ մը վրան ցուցուելովը Երեւին
եղած է . անձինքն մէջ տախտակի նաև մը կոյ . որ

կար, երբ որ մէկ ցուլ (պողո) մը իր կապէն ազա-
վիշտ դիունը մար ծուց, շատ մարդ որ տեղ էն-
չում էին սկսաւ անոնց վրայ վարդիլ, մէկ ճել որ
մէկ խառնակուում մըն է փրկմաւ, բազմութիւնը սիր-
իրար կրտիւամելով փախչելուն ճարը նայիլ, շար-
ինկան և ուրիշիրը գրան կօմիելով անցան, որ
թենը եւաւ, որուն ոսքը սահմանցաւ, ոյն մըջոցին և
երիտասարդ մը՝ որ զարմանալիք ուժ ուներ և յո-
նարտարութիւն, և կառ կողբեաթեամի կայեցա-
ցույին անցնելու, ճամբան ղոցեց, ասոր որուառ
թեանը մըտք թարձ ոչ զարմանալով, քիչ մը այն ա-
կոյնեցաւ, մինչեւ վոր երիտասարդին գրան նայ-
ցաւ, անկէն հորը դրուիր ծանց, և զջիւթեերը ան-
գույց ասոր վրայ, տակից ճարտարութիւնի ամի և
շարժելով անօր զարնելը պարապ հանելն են
յանկաբժ երկու եղիքի բէն մէկեն բանելս ու գերք
զարմելը մէկ ըրաւ, բայց մըջութիւնը տառք քաջութեա-
մուց զարմանալով մէջ գովետներ տուին, որ ո-
վոանդէս աշատ ցան :

卷之三

Digitized by Google

Առաջարկութեան առաջարկ պատճեն պահպան կամ
վարչութեան նոր քայլականութեան ըն ընդունու , և այս ին
պահպան մէջ Տաղած բարեկամութեան ըն ընդունու կատարեալ
կարու :

Հայոց, (առաջ) շարժակի եւ-ըստ, և
օդեց լատին առաքելու 10,000 ժիշտ ստե-
ճառա-ցամար, Առաջական-ությունը - չէլլ 29 դ.
ի ամէն. և Առաջապահ պահակին աջ 7,0000
շուրջ շահագումար, չէլլ 32 ½ 32 ½ դաշտու-

10,000 հօտուայի լար շամաստուացաւ, հօտուայ 24'
25'/₂ բանից առաջ և 1500 հօտուայ հօտ ընդունելու պահ
ին առ 28 բանից առաջ ։

၁၃၂။ မြန်မာပြည်, (မြန်မာစီ), ရှိသည့်နေ့, ၁၉၂၅ ခုနှစ်၊
နတ်လ၏ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည် အောက်ရှိ ပြည်သူ့လျှော့လုပ်ချုပ် ၈၀၀၀ လျှော့လုပ် ဖော်
လောင်းလုပ် ပုဂ္ဂနယ် မြန်မာပြည် ၁၇ ၁၈ ၁၉၂၅ ခုနှစ်၊
နတ်လ၏ ၂၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည် ၁၇ ၁၈ ၁၉၂၅ ခုနှစ်၊

မြန်မာ့တော်လုပ်, (မြန်မာ့မြန်မာ့) ရှိသူများ, မြန်မာ့တော်လုပ်
ကုန်ဆောင်ရွက်သူများ, ရွှေ့ချွေ့သူများ, ရွှေ့ချွေ့သူများ
မျှ ၂၀၀ ယနေ့တွင် ရွှေ့ချွေ့သူများ, ရွှေ့ချွေ့သူများ ၃၃၁
မြန်မာ့တော်လုပ် :

Համարի, թույլ է, և պահ և հինգ օրեւն
այս տպաքանչիս նորով սիրեց գույշը, և այս եվին
քը լուսաւոյն հայտնի պետական պատուի
ժամանեսու, զանթար 195 դաշտեամբ :

Եղիսաբետ, Տիգրան, Տաշիր և Արմենիա պատմությունները եղանակով 10 սաղմոնակի շաբաթ ընթացակարգությամբ բարեկարգ պահպան անունը է :

22-01-0005

“Ետիզընթաց թուրքի բառապիրտի ունին չէ
գործադրութեան և մասնաւութեան վեց առ ուղարկութեան” ըստ
ու ակնու պատասխան Աշխանաւութեան ու ուղարկութեան

卷之三

W. J. STOLES, HENRY H. WILSON, GUY L. COOPER